ECLI:NL:GHAMS:2025:534

Instantie	Gerechtshof Amsterdam
Datum uitspraak	18-02-2025
Datum publicatie	03-03-2025
Zaaknummer	200.331.348
Rechtsgebieden	Civiel recht
Bijzondere kenmerken	Hoger beroep
Inhoudsindicatie	Schending artikel 30u Wet op de kansspelen leidt niet tot nietigheid of vernietigbaarheid van kansspelovereenkomsten of aansprakelijkheid ex artikel 6:162 BW voor daaruit geleden verliezen
Vindplaatsen	Rechtspraak.nl RCR 2025/37

Uitspraak

GERECHTSHOF AMSTERDAM

afdeling civiel recht en belastingrecht, team I

zaaknummer : 200.331.348/01

zaak-/rolnummer rechtbank Amsterdam : 10175940 / CV EXPL 22-14260

arrest van de meervoudige burgerlijke kamer van 18 februari 2025

in de zaak van

[appellant] ,
wonend te [plaats 1] ,
appellant in principaal appel,
geïntimeerde in incidenteel appel,
advocaat: mr. H. Hulshof te Emmeloord,

tegen

1 AMUSEMENTSPALEIS MACAO V.O.F.,

gevestigd te Amsterdam, en haar vennoten,

2. **MONMAC B.V.**,

gevestigd te Amsterdam,

3. **E.J. ANG HOLDING II B.V.**,

gevestigd te Amstelveen,

4. **TANMAS B.V.** ,

gevestigd te Amsterdam,

5. **MAJONG B.V.**,

gevestigd te Amsterdam,

geïntimeerden in principaal appel,

appellanten in incidenteel appel

gemachtigde: mr. S.H. van der Veldt te s-Hertogenbosch.

Partijen worden hierna [appellant] en in enkelvoud Macao genoemd.

1 De zaak in het kort

Schending artikel 30u Wet op de kansspelen leidt niet tot nietigheid of vernietigbaarheid van kansspelovereenkomsten of aansprakelijkheid ex artikel 6:162 BW voor daaruit geleden verliezen.

2 Het verloop van het geding in hoger beroep

[appellant] is bij dagvaarding van 29 augustus 2023 in hoger beroep gekomen van een vonnis van de kantonrechter in de rechtbank Amsterdam van 14 april 2023, onder bovenvermeld zaak-/rolnummer gewezen tussen [appellant] als eiser in conventie tevens verweerder in reconventie en Macao als gedaagde in conventie tevens eiseres in reconventie.

Partijen hebben daarna de volgende stukken ingediend:

- memorie van grieven;
- memorie van antwoord in principaal appel tevens houdende onvoorwaardelijk incidenteel appel, met producties;
- memorie van antwoord in incidenteel appel, met een productie.

Partijen hebben de zaak tijdens de mondelinge behandeling van 11 oktober 2024 laten toelichten, [appellant] door mr. Hulshof voornoemd en Macao door mr. Van der Veldt voornoemd en mr. G.S. Billet, advocaat te s-Hertogenbosch, aan beide zijden aan de hand van spreekaantekeningen die zijn overgelegd. [appellant] heeft daarbij nog een productie in het geding gebracht.

Ten slotte is arrest gevraagd.

[appellant] heeft geconcludeerd dat het hof het bestreden vonnis zal vernietigen en - voor zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad - zijn vordering alsnog zal toewijzen, met veroordeling van Macao in de kosten van de beide instanties.

Macao heeft in het principaal appel geconcludeerd tot verwerping van het beroep en heeft in incidenteel appel geconcludeerd dat [appellant] wordt veroordeeld in de kosten van de beide instanties, met rente en nakosten.

[appellant] heeft in het incidenteel appel geconcludeerd tot verwerping van het beroep.

Macao heeft in hoger beroep bewijs van haar stellingen aangeboden.

3 Feiten

3.1. De kantonrechter heeft in het bestreden vonnis onder 2.1 tot en met 2.11 een aantal feiten opgesomd die hij bij de beoordeling tot uitgangspunt heeft genomen. Deze feiten zijn niet in geschil en dienen derhalve ook het hof tot uitgangspunt. Samengevat en voor zover van belang gaat het daarbij om de volgende feiten.

3.2. [appellant] heeft de Nederlandse en Marokkaanse nationaliteit. Op zijn Nederlandse rijbewijs en paspoort staat als geboortedatum [datum] dan wel [datum] en als geboorteplaats [plaats 2] . Op zijn Marokkaanse paspoort staat eveneens als geboortedatum [datum] en staat als geboortedatum [plaats 3] .

3.3. Macao exploiteert een spelautomatenhal in de zin van artikel 30c, eerste lid, onder b Wet op de kansspelen (Wok).

3.4. Artikel 33h Wok voorziet in een register van personen die tijdelijk uitgesloten (willen) zijn van deelname aan kansspelen. In dat Centraal register uitsluiting kansspelen (hierna het CRUKS-register) kunnen personen zichzelf inschrijven of ingeschreven worden door de exploitant.

3.5. Artikel 30u Wok bepaalt:

1. Onverminderd (), biedt de houder van een vergunning tot het aanwezig hebben van een of meer kansspelautomaten in een inrichting als bedoeld in artikel 30c, eerste lid, onder b, geen toegang tot die inrichting aan een persoon:

a. ();

b. wiens gegevens zijn opgenomen in het register, bedoeld in artikel 33h (het CRUKS-register; hof);

c. ten aanzien van wie hij redelijkerwijs moet vermoeden dat deze door onmatige deelname aan kansspelen of door kansspelverslaving schade kan berokkenen aan zichzelf of aan naasten.

2. ()

3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels gegeven worden ten aanzien van de wijze waarop de vergunninghouder uitvoering moet geven aan de in het eerste lid bedoelde verboden. ()

3.6. Artikel 30u lid 3 Wok is uitgewerkt in het Besluit werving, reclame, verslavingspreventie kansspelen (hierna: Bwrvk). Artikel 11 lid 1 onder b Bwrvk verplicht de exploitant om personen aan de hand van een identiteitsbewijs te controleren op inschrijving in het CRUKS-register. Artikel 11 lid 3 Bwrvk bepaalt dat dit onderzoek geschiedt aan de hand van de naam, de voornamen, de geboortedatum en de geboorteplaats van de betrokken persoon, alsmede, voor zover die persoon daarover beschikt, diens BSN-nummer, zoals die zijn opgenomen in het identiteitsbewijs van die persoon.

3.7. [appellant] heeft op 16 oktober 2021 verzocht om inschrijving in het CRUKS-register onder opgaaf van 01-07-1958 als geboortedatum en een BSN-nummer. Het inschrijvingsformulier vermeldt dat daarbij het volgende buitenlandse identiteitsbewijs is overgelegd: " *[appellant] , [plaats 2] "*. Het verzoek is met onmiddellijke ingang ingewilligd tot en met 15 oktober 2022.

3.8. In de periode van 13 maart 2022 tot en met 2 juni 2022 is aan [appellant] meerdere malen toegang verleend tot de speelhal van Macao.

3.9. Bij brieven van 3 en 12 juni 2022 is Macao gesommeerd tot terugbetaling van wat [appellant] in genoemde periode op spelovereenkomsten in de speelhal van Macao zou hebben ingelegd en zijn verloren.

3.10. Macao heeft aan de sommaties geen gehoor gegeven.

4 Beoordeling

4.1. [appellant] vordert in dit geding dat Macao wordt veroordeeld tot betaling van 8.810 aan verloren inleg op spelovereenkomsten in de speelhal van Macao in genoemde periode, met rente vanaf 3 juni 2022 en 986,76 voor buitengerechtelijke incassokosten. Aan de vordering is ten grondslag gelegd dat aan [appellant] in genoemde periode met overtreding van artikel 30u Wok toegang is verleend tot de speelhal van Macao en dat daarom de daarop gevolgde spelovereenkomsten nietig dan wel vernietigbaar zijn, althans Macao jegens hem aansprakelijk is uit onrechtmatige daad.

4.2. Macao heeft de vordering gemotiveerd bestreden met in eerste aanleg een tegenvordering tot veroordeling van [appellant] in de werkelijke proceskosten.

4.3. De kantonrechter heeft in conventie als vaststaand aangenomen dat artikel 30u Wok is overtreden reeds op grond van het feit dat aan [appellant] toegang is verleend, terwijl hij stond ingeschreven in het CRUKS-register. De vordering is niettemin afgewezen op grond van het oordeel dat - kort gezegd - niet aan de voorwaarden voor nietigheid dan wel vernietigbaarheid is voldaan of aan die van aansprakelijkheid ex artikel 6:162 BW. De vordering in reconventie is als ongegrond eveneens afgewezen en de kosten in conventie en in reconventie zijn gecompenseerd.

4.4. Grief I in het incidenteel appel stelt terecht de vraag aan de orde of artikel 30u Wok is overtreden. Dat volgt - anders dan de kantonrechter heeft aangenomen - niet reeds uit het enkele feit dat [appellant] is toegelaten, terwijl hij stond ingeschreven in het CRUKS-register. Het verbod van artikel 30u lid 1 onder b Wok impliceert in verbinding met artikel 11 Bwvrk een controleverplichting aan de hand van een identiteitsbewijs. Macao heeft een overzicht overgelegd met CRUKS-controles van [appellant] waarop staat vermeld *"Geen BSN".* Dat wijst erop dat [appellant] op de op het overzicht vermelde data is gecontroleerd aan de hand van zijn Marokkaanse paspoort. Dat kan geen hit hebben opgeleverd in het CRUKS-register omdat immers op zijn Marokkaanse paspoort geen BSN-nummer staat vermeld en bovendien de geboortedatum en -plaats op het Marokkaanse paspoort niet corresponderen met die in het CRUKS-register. Dat komt voor risico van [appellant] . Tot zover kan de verweten schending van artikel 30u lid 1 onder b Wok dus niet worden vastgesteld.

4.5. [appellant] heeft echter onder verwijzing naar data op zijn bankafschriften met pinopnames in de speelhal van Macao gesteld dat hij ook op andere data dan op bedoeld overzicht is toegelaten. Voor die gevallen ontbreekt het aan aanwijzingen dat [appellant] toen is gecontroleerd. Dat kan echter op geen van beide gronden tot toewijzing van de vordering leiden. Dat wordt als volgt toegelicht.

nietigheid dan wel vernietigbaarheid spelovereenkomsten

4.6. De kantonrechter heeft deze grondslag van de vordering uitgelegd als een beroep op nietigheid dan wel vernietigbaarheid van de spelovereenkomsten op grond van artikel 3:40 lid 2 BW. Grief I in principaal appel strekt tot betoog - zo begrijpt het hof - dat de spelovereenkomsten nietig dan wel vernietigbaar zijn omdat wegens schending van artikel 30u Wok de toegang verlening nietig is. Het betoog is onnavolgbaar: toegang verlening is geen voor nietigheid of vernietiging vatbare rechtshandeling, want leidt op zich zelf niet tot enig rechtsgevolg. Het biedt toegang tot een of meer spelautomaten waarmee een kansspelovereenkomst kan worden aangegaan, die met een beroep op een wilsgebrek wellicht nietig dan wel vernietigbaar zou kunnen zijn, maar niet wegens overtreding van artikel 30u Wok.

4.7.

Artikel 30u Wok heeft blijkens de wetsgeschiedenis tot doel om kansspelverslaving zo veel mogelijk tegen te gaan. Het houdt niet een verbod in tot het sluiten van spelovereenkomsten, ook niet met CRUKS-geregistreerden. De spelovereenkomsten zijn op zich zelf ook niet qua inhoud in strijd met de wet of qua strekking ongeoorloofd. De Wok voorziet in een bestuursrechtelijk stelsel van toezicht en handhaving door de kansspelautoriteit en op overtreding van artikel 30u lid 1 Wok staat een bestuurlijke boete (artikel 35a Wok).

aansprakelijkheid ex artikel 6:162 BW

4.8. De kantonrechter heeft de vordering op deze grondslag afgewezen op grond van zijn oordeel dat de schending van artikel 30u lid 1 onder b Wok niet aan Macao kan worden toegerekend. Daartegen keren zich de grieven II t/m IV en VI in het principaal appel. Aan [appellant] kan worden toegegeven dat een exploitant onder omstandigheden wellicht de voor toerekening vereiste schuld heeft aan overtreding van artikel 30u lid 1 onder b Wok. [appellant] is daarmee echter niet gebaat. De norm van artikel 30u Wok strekt ertoe - als overwogen - om kansspelverslaving tegen te gaan; niet tot bescherming tegen de schade - verlies uit kansspelovereenkomsten - waarvan [appellant] in dit geding de vergoeding vordert (artikel 6:163 BW). Als dat al anders zou zijn - quod non - staan de verliezen in een te ver verwijderd verband om op de voet van artikel 6:98 BW aan een voorafgaande toegang verlening te kunnen worden toegerekend, in aanmerking nemende dat om te kunnen verliezen eerst nog een wilsbesluit van de speler is vereist tot het aangaan van een spelovereenkomst die zich door het activeren van een spelautomaat heeft geopenbaard.

causaal verband

4.9. Onverminderd het voorgaande is de vordering ook om een andere reden niet toewijsbaar. Volgens de hoofdregel van artikel 150 Rv heeft [appellant] de bewijslast van het causaal verband tussen de verweten schending en de gestelde spelovereenkomsten en daaruit geleden verliezen. [appellant] heeft aangevoerd dat hij zich steeds - zo al het geval - op basis van zijn Nederlandse rijbewijs met BSN-nummer heeft laten controleren. Die stelling is wat betreft de controles op het door Macao overlegde overzicht van CRUKS-controles aantoonbaar onjuist gebleken; hij heeft zich in die gevallen kennelijk steeds met zijn Marokkaanse paspoort gelegitimeerd. Dat wijst erop dat hij zich in de bedoelde andere gevallen dan op het overzicht ook met zijn Marokkaanse paspoort zou hebben gelegitimeerd. Hem zou alsdan - als het voorschrift van artikel 30u lid 1 onder b Wok steeds was nageleefd - steeds toegang zijn verleend. Daarvan uitgaande is [appellant] door overtreding van artikel 30u lid 1 onder b Wok - zo al het geval - niet in een nadeliger positie komen te verkeren dan waarin hij bij naleving van dat voorschrift zou hebben verkeerd.

4.10. De grieven II t/m IV en VI in het principaal appel hebben al met al geen succes. Dat geldt mutatis mutandis ook voor grief V in het principaal appel. De norm van artikel 30u lid 1 onder c Wok is dezelfde als die van artikel 30u lid 1 onder b Wok. Los daarvan volstaat de onderbouwing van de gestelde overtreding niet. Het enkele feit dat [appellant] de speelhal van Macao drie dagen achter elkaar heeft bezocht, rechtvaardigt niet het oordeel dat Macao redelijkerwijs had moet vermoeden dat [appellant] door onmatige deelname aan kansspelen of door kansspelverslaving schade kon berokkenen aan zichzelf of aan naasten. Dat enkele feit hoefde voor Macao dus geen reden te zijn om aan hem de toegang te weigeren. Bovendien is gesteld noch gebleken wanneer precies Macao de toegang dan aan [appellant] had moeten weigeren en wat hij toen precies aan spelovereenkomsten is aangegaan en aan inleg is verloren, zodat geen schade kan worden vastgesteld.

4.11. De grieven in het principaal appel kunnen dus niet tot vernietiging van het in conventie gewezen vonnis leiden. Macao heeft met grief II in het incidenteel appel - naar het hof begrijpt - haar reconventionele eis verminderd, in dier voege dat zij niet langer de veroordeling vordert van [appellant] in de werkelijke kosten, maar in de kosten volgens het liquidatietarief. Die grief slaagt. Bij de uitkomst van het principaal appel geldt [appellant] als de in eerste aanleg in conventie in het ongelijk gestelde partij. Hij zal daarom als na te melden in de daarmee gemoeide kosten worden

veroordeeld. De in het bestreden vonnis in reconventie gegeven beslissing is geen onderwerp van het hoger beroep.

4.12. De slotsom is dat het bestreden vonnis voor zover in conventie gewezen op het punt van de kosten zal worden vernietigd, met bekrachtiging van het vonnis in conventie voor het overige. Het principaal appel faalt zodat [appellant] ook in de daarmee gemoeide kosten zal worden veroordeeld. Het incidenteel appel slaagt deels, maar leidt wat betreft grief I niet tot een kostenveroordeling omdat het incidenteel appel in zoverre niet strekt tot vernietiging van enig deel van het dictum van het bestreden vonnis. Dat geldt wel voor grief II in het incidenteel appel, maar gegeven de geringe betekenis van de grief voor het debat tussen partijen zullen de daarmee gemoeide kosten worden gewaardeerd op nihil.

5 Beslissing

Het hof:

vernietigt het vonnis waarvan beroep voor zover in conventie gewezen op het punt van de kosten; en

in zoverre opnieuw rechtdoende:

veroordeelt [appellant] in de kosten van de eerste aanleg in conventie aan de zijde van Macao begroot op 660 voor salaris, te vermeerderen met de wettelijke rente, indien niet binnen veertien dagen na dit arrest aan de kosten veroordeling is voldaan ;

bekrachtigt het vonnis voor het overige;

veroordeelt [appellant] in de kosten van het geding in het principaal appel, tot op heden aan de zijde van Macao begroot op 783 aan griffiegeld en 1.716 voor salaris advocaat, te vermeerderen met de wettelijke rente, indien niet binnen veertien dagen na dit arrest aan de kostenveroordeling is voldaan;

veroordeelt [appellant] in de kosten van het incidenteel appel, tot op heden aan de zijde van Macao begroot op nihil;

verklaart de kostenveroordelingen uitvoerbaar bij voorraad.

Dit arrest is gewezen door mrs. A.S. Arnold, I.A. van der Burg en N. Kampert en in het openbaar uitgesproken op 18 februari 2025.